Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Кафедра __Технологій виробів легкої промисловості та дизайну__

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ІСТОРІЇ ТА ТЕОРІЇ ДИЗАЙНУ

З ЕЛЕМЕНТАМИ ХУДОЖНЬОГО ПРОЕКТУВАННЯ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів ступеня вищої
освіти_____магістр_____
(назва рівнявищої освіти)
спеціальності _____014 Середня освіта_____
(трудове навчання, технології та креслення)
(шифр і назва спеціальності)
спеціалізації_Інформатика, Основи домашнього господарювання,
Технічна творчість
(назва спеціалізації)
за профілем _Художнє проектування (дизайн)_

Слов’янськ –2016 р.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО КАФЕДРОЮ технологій виробів легкої промисловості та дизайну, технологічного факультету, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

УКЛАДАЧІ ПРОГРАМИ:

доцент кафедри технологій виробів легкої промисловості та дизайну, кандидат педагогічних наук РУКАСОВА Світлана Олександрівна

РЕЦЕНЗЕНТИ:

доктор педагогічних наук, професор СТЕШЕНКО Володимир Васильович

кандидат педагогічних наук, доцент ЛИХОЛАТ Олена Віталіївна

Рекомендовано до впровадження
науково-методичною радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“_17_” __лютого__ 2016_ р.

протокол №_2_

Перший проректор _____ О. Г. Набока

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни «Основи історії та теорії дизайну з елементами художнього проектування» складена відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальністю 014 Середня освіта (трудове навчання, технології та креслення), за профілем «Художнє проектування (дизайн)».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основи історії дизайну.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Основи історії та теорії дизайну з елементами художнього проектування» пов'язана з такими навчальними дисциплінами «Проектно-художній практикум», «Основи малюнку, композиції та кольорознавства» та іншими.

Програма навчальної дисципліни містить такі змістові модулі:

1. Предметний світ до індустріальної цивілізації.
2. Зародження дизайну, як нової універсальної творчої професії.
3. Розвиток дизайну у XX столітті.
4. Основи композиції в історії дизайну.
5. Основи кольорознавства в історії дизайну.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи історії та теорії дизайну з елементами художнього проектування» є знайомство з історією становлення та розвитку дизайну як складового елементу економічної системи промислового виробництва.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи історії та теорії дизайну з елементами художнього проектування» є: надання знань з становлення, розвитку, перспектив дизайну, основ художнього проектування.

1.3. За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

загальні:

- здатність володіти прийомами роботи з навчальною, довідковою, методичною, науковою літературою та іншими джерелами інформації;
- готовність використовувати прийоми, методи та засоби навчання для більш повного засвоєння дисципліни;
- готовність засвоювати та здатність використовувати основні поняття, терміни та визначення навчального курсу;

спеціальні:

- готовність розуміти теорії виникнення дизайну, історію стилів, історію дизайн-ікон, хронологію досліджень історії дизайну;
- здатність використовувати знання з основ кольорознавства, композиції для оцінки художньо-стильових рішень дизайн-об'єктів різних історичних епох;
- готовність характеризувати головні принципи художнього

проектування, пояснювати архітектоніку формоутворення, застосовувати мову архітектоніки;

- здатність пояснювати комплексну оцінку якості промислових виробів, методику художньо-конструкторського аналізу, стадії художнього проектування, складові діяльності дизайнера.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 240 годин / 8 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Предметний світ доіндустріальної цивілізації. Стародавній Єгипет. Епоха античності. Середньовічна Європа. Епоха відродження. Європа у новий час.

Змістовий модуль 2

Зародження дизайну, як нової універсальної творчої професії. Промисловий переворот у XIX столітті, примітивність форм промислової продукції. Перші теорії дизайну. І. Морис: теорія та практика. Модерн. Конструктивізм. Бархаус та його внесок у розвиток світового дизайну. ВХУТЕМАС.

Змістовий модуль 3

Розвиток дизайну у XX столітті. Становлення промислового дизайну у США. Дизайн у країнах Західної Європи у XX ст. Сучасне мистецтво та дизайн.

Змістовий модуль 4.

Основи композиції в історії дизайну. Органічність та цілісність зовнішньої форми. Субпідрядність елементів. Масштабність. Пропорційність. Ритм. Модуль. Рівновага. Динамічність, статичність, симетрія, асиметрія. Нюанс, контраст. Об’ємно - просторова структура. Тектоніка. Світло та тінь. Єдність характеру форми.

Змістовий модуль 5.

Основи кольорознавства в історії дизайну. Кольорова композиція. Контраст, нюанс, тотожність. Закономірності відчуття кольору. Використання зорового ефекту. Гармонізація кольорових сполучень.

3. Рекомендована література

Основна

1. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие / Р. Арнхейн. – М.: Искусство, 1957. – 100 с.

2. Барышников Ю. В. Шрифты, разработка, использование / Г. М. Барышников. – М. : ЭКОМ, 1997. – 157 с.

3. Белічко Ю. В. Українське радянське мистецтво періоду громадської війни / Ю. В. Белічко. – К. : Мистецтво, 1980. – 183 с.

4. Божко Ю. Г. Основи архитектоники и комбинаторики формообразования / Ю. Г. Божко. – К.: Выща. шк, 1991. – 173 с.

5. Венедиктов А. И. История европейского искусства: Вторая половина XIX — начало XX века / А. И. Венедиктов – М.: Изд-во АНСССР, 1969.

Кн.1. – 1969. – 317 с.

6. Волков Н. Н. Композиция в живописи / Н. Н. Волков. - М.: Искусство, 1977 — 236с.

7. Волкотруб И. Т. Основы художественного конструирования. [Учеб. для учащ. сред. спец. учеб. заведений] /И. Т. Волкотруб. – [2-е изд., перераб. и доп.] – К.: Вища шк., 1988. – 192 с.

8. Даниленко В. Я. Дизайн : Підручник / В. Я. Даниленко. – Х.: ХДАДМ, 2003 — 320 с.

9. Даниленко В. Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури: монографія / В. Я. Даниленко. – Х.: Колорит, 2005 – 244 с.

10. Дмитриева Н. А. Краткая история искусства. / Н.А. Дмитриева. – [Вып.2 Северное возрождение: страны Западной Европы XVII – XVIII вв.] – М.: Искусство, 1989. – 318 с.

11. Иконников А. В. Функция, форма, образ в архитектуре / А. В. Иконников. – М.: Стройиздат, 1986. – 228 с.

12. Иоханнес И. Искусство цвета /И. Иоханнес. – М.: Издатель Д. Аронов, 2000. – 183 с.

13. Каптор Н. А. Правда о дизайне / К. А. Каптор. – М.: АНИР, 1996. – 286 с.

14.Малік Т. В. Історія дизайну архітектурного середовища: [навч. посіб] / Т. В. Малік. – К.: КНУБА, 2003. – 192 с.

15. Мигаль С. П. Проектування меблів: [навч. посіб.] / С. П. Мигаль. – Л.: Світ, 1999. – 212 с.

16. Подготовка дизайнеров зарубежом // Труды ВНИИТЭ. Сер. Техническая Эстетика: Вып.50. – М.: 1986. – 109 с.

17. Раппопорт А. Г. Категории и понятия художественно-проектного мышления: разработка терминологического аппарата дизайна / А. Г. Раппопорт. – М.: ВНИИТЭ, 1982. – 36 с.

18. Ремезова Е. И. Эволюция представлений о композиции в искусстве и архитектуре нового времени и их историко-типологическая интерпритация / Е. И. Ремизова // Вісник Хар. держ. акад. дизайну та мистецтв: Зб. наук. праць. – Х.: ХДАДМ, 2006. – №11 — С. 109–120.

19. Ремезова Е. И. Композиционная логика постмодернизма — традиции и новации / Е. И. Ремезова. - М.: Ватерпас. – 1996, – №1–2. – С. 38–41.

20. Сидоренко В. Ф. К проблеме композиции в художественном конструировании / В. Ф. Сидоренко. – М.: Техническая эстетика. – 1976. – №11. – С. 14.

21. Сомов Ю. С. Композиция в технике / Ю. С. Сомов. – М.: Машиностроение, 1987. – 288 с.

22. Тиц А. А. Основы архитектурной композиции и проектирования / А. А. Тиц. – К.: Вища шк., 1976. – 256 с.

23. Хмельовий О. М. Вступ у дизайн, основи проектування систем життя: [курс лекцій] / О. М. Хмельовий. - Луцьк: Волинська мистецька агенція “Терен”, 2004. – 208 с.

24. Чинь Ф. Архитектура, пространство, композиция / Ф.Чинь. – М.: Астрель, 2005. – 400 с.

25. Шорохов Е. В. Основы композиции / Е. В. Шорохов. – М.: Искусство, 1979. – 218 с.

26. Яковлєв М. І. Композиція + геометрія / М. І. Яковлєв. – К.: Каравела, 2007. – 204 с.

Додаткова

27. Дизайн. Иллюстрированный словарь-спровочник / [Г. Б. Минервин, В. Т. Шимко, А. В. Ефимов и др.: Под общей редакцией Г. Б. Минервина и В. Т. Шимко]. – М.: «Архитектура-С», 2004. – 288 с.

28. Сухарев М. И. Принципы инженерного проектирования одежды / М. И. Сухарев, Л. М. Бойцова. - М.: «Легкая и пищевая промышленность», 1981. – 181 с.

4. Форма підсумкового контролю результатів навчання

залік / залік

5. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль. Оцінка якості засвоєння знань проводиться в:

- письмовій формі у вигляді самостійних робіт над контрольними питаннями, які передбачають поглиблене вивчення основних тем навчального курсу;
- усній формі у вигляді порівняльного аналізу ідей, позицій, концепцій, які пропонується різними авторами в різних джерелах інформації;
- у вигляді творчих завдань, які визначають ступінь сформованості системи компетенцій з навчальної дисципліни, вмінь самостійного їх застосування на практиці та активної творчої діяльності;
- тестів (поточних, тематичних, модульних);
- оцінювання практичних та самостійних робіт.